

Ornö 31 juli 2026

synpunkter@srvatervinning.se

Yttrande över reviderade avfallsföreskrifter 2027 och reviderad avfallsplan 2027 för Haninge kommun

Föreningen Ornöborna vill lämna synpunkter på de reviderade avfallsföreskrifterna och den reviderade avfallsplanen, med särskilt fokus på hur de påverkar fast- och fritidsboende som bor på Ornö med omkringliggande öar.

Det är positivt att kommunen vill skapa ett hållbart och välfungerande avfallssystem. Samtidigt upplever vi att de föreslagna reglerna i stor utsträckning utgår från förutsättningarna på fastlandet och inte tar tillräcklig hänsyn till de speciella förhållanden som råder i skärgården.

Ornö med omkringliggande öar består av fastigheter för både fast- och fritidsboende. Många fastigheter är äldre och har begränsade möjligheter att anpassas efter samma krav som moderna villatomter på fastlandet. Att införa identiska regler avseende avfallssystem riskerar därför att skapa orimliga kostnader och praktiska problem utan att ge någon motsvarande miljönytta.

Exempelvis ställs krav på att avfallskärnen ska placeras lättillgängligt med begränsad lutning på transportvägen. För många fastighetsägare innebär detta att befintliga förutsättningar inte uppfyller kraven. I vissa fall kan det krävas markarbeten för att anlägga en lämplig uppställningsplats för sopkärnen. Detta innebär betydande kostnader för fastighetsägare.

Vidare anges att det ska vara 50 centimeters avstånd mellan kärnen. För många mindre tomter eller naturtomter innebär detta att kärnen tar upp betydligt större yta än tidigare och blir svåra att placera på ett lämpligt sätt. Även detta är ett exempel på ett krav som kan fungera väl i tätbebyggda villaområden, men som inte nödvändigtvis är anpassat till förhållandena i skärgården.

Den föreslagna avfallshanteringen riskerar dessutom att få en betydande negativ påverkan på landskapsbilden och den upplevda miljön i skärgården. I områden som till exempel Mörbyfjärden eller andra delar av Ornö, där vägarna är smala och omgivningen präglas av höga natur- och rekreationsvärden, kan ett stort antal

Ornöborna

Föreningen för fast- och fritidsboende

avfallskärl komma att placeras tätt längs vägarna. På vissa vägvägsnitt kan det innebära uppemot 24 avfallskärl per 100 meter. En sådan koncentration av avfallskärl förändrar områdets karaktär och innebär att den naturnära skärgårdsmiljön ersätts av ett dominerande tekniskt inslag. För fastboende, fritidsboende och besökare innebär detta en påtagligt försämrad miljöupplevelse. Vid utformningen av avfallsplanen bör kommunen därför inte enbart väga in insamlingens effektivitet utan även ta hänsyn till hur den påverkar landskapsbilden, kulturmiljön och områdets attraktivitet.

Vi anser därför att kommunen bör se över möjligheten att införa undantag eller särskilda regler för öar och områden med fastboende och en hög andel fritidsboende. Föreskrifterna bör vara flexibla och ta hänsyn till lokala förutsättningar, topografi, bebyggelsens karaktär och hur fastigheterna faktiskt används.

Föreningen Ornöborna yrkar att Haninge kommun kompletterar avfallsplanen och avfallsföreskrifterna med särskilda bestämmelser för skärgårdsområden, där hänsyn tas till öarnas särskilda förutsättningar samt till påverkan på landskapsbild, natur- och kulturmiljö. Innan föreskrifterna fastställs bör kommunen även genomföra en bedömning av hur den föreslagna utformningen av avfallsstationer och uppställningsplatser påverkar skärgårdsmiljön och dess estetiska värden.

I Haninge kommuns översiktsplan beskrivs skärgården som ett område med höga natur-, kultur- och rekreationsvärden. Mot denna bakgrund är det svårt att se hur de föreslagna avfallsföreskrifterna och den praktiska utformningen av avfallshanteringen harmonierar med översiktsplanens ambitioner. Ett regelverk som är anpassat efter verkliga förhållanden har större möjlighet att accepteras och följas av fastighetsägarna, samtidigt som kommunens miljömål kan uppnås på ett mer kostnadseffektivt och rimligt sätt.

Vi hoppas därför att Haninge kommun beaktar dessa synpunkter innan de reviderade föreskrifterna och avfallsplanen fastställs.

Vi ser gärna att Haninge kommun och SRV Återvinning AB bjuder in till ett möte med företrädare för Föreningen Ornöborna för att diskutera de särskilda förutsättningarna som råder i skärgården och hur föreskrifterna kan utformas så att de uppfyller miljömålen samtidigt som de blir praktiskt genomförbara och anpassade till lokala förhållanden. Vi ser en sådan dialog som en viktig förutsättning för att hitta långsiktigt hållbara lösningar som accepteras av fast- och fritidsboende.

Vänligen,
Styrelsen Föreningen Ornöborna